

Memo gemeentefonds - Begroting 2025

Inleiding

Dit memo dient als achtergrondinformatie bij onderdeel 2a uit het beslispuntendocument 4.1, 4

[Redacted text block]

Tot slot staan we stil bij een andere relevante ontwikkeling, namelijk de systematiek van de eigenverdien capaciteit in relatie tot de opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting (OZB).

4.1, 4

4.1, 4

4.1, 4

4.1, 4

4.1, 4

4.1, 4

4.1, 4

Overige ontwikkelingen: eigen verdien capaciteit

De middelen die we ontvangen voor nominaal en volume worden rechtstreeks gereserveerd voor de compensatie van onze eigen nominaal en de groei van de stad. In het gemeentefonds bestaan echter ook nog enkele overige ontwikkelingen die gedurende het jaar opspelen. Deze hebben geen directe tegenhanger. De effecten van deze overige ontwikkelingen liggen daarom voor bij de integrale besluitvorming.

Een relevante ontwikkeling betreft de eigen verdien capaciteit van gemeenten. De bijdrage uit het gemeentefonds wordt gecorrigeerd voor de eigen verdien capaciteit van gemeenten, met name op basis van de opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting (OZB).

Het rijk heeft in de meicirculaire aangegeven dat de inflatie in de afgelopen periode hoger was dan de marktontwikkeling van woningen. Ter correctie worden de rekentarieven in het gemeentefonds die gehanteerd worden voor de OZB verhoogd. Het rijk past hiermee een inflatiecorrectie toe op de eigen verdien capaciteit. De verhoging van de eigen verdien capaciteit, leidt tot een lagere uitkering uit het gemeentefonds. Voor Amsterdam resulteert dit in een negatieve impact van ongeveer € 11 miljoen vanaf 2025. Om deze correctie te compenseren, is het voorstel om bij de Begroting 2025 een evenredige verhoging van de OZB door te voeren. Dat betekent dat de OZB bij deze begroting in totaal met € 76,4 miljoen wordt verhoogd. Hiermee komen we grosso modo uit op de eigen verdien capaciteit.

Op basis van de laatste inschattingen van de WOZ-waarden heeft het rijk in de meicirculaire daarnaast de eigen verdien capaciteit bijgesteld. Dit is een reguliere bijstelling. Dit leidt tot een positief effect van € 10,6 miljoen in 2024. In deze berekening zit echter tot en met december 2024 een bepaalde mate van onzekerheid voor Amsterdam. Voor Amsterdam geldt namelijk dat de WOZ-waardes vaak sneller stijgen dan het landelijke gemiddelde waarmee het rijk rekent. Een snellere stijging betekent dat het rijk minder middelen toekent. Het positieve effect dat wij vaak in de meicirculaire ontvangen blijkt in de loop van het jaar vaak te rooskleurig. Hierdoor vindt er op een later moment een

negatieve afrekening plaats. Vorig jaar hebben we deze middelen aangehouden tot het einde van het jaar. Dit bleek de juiste keuze. Het stelde ons namelijk in staat om een buffer te hebben voor een deel van deze negatieve afrekening.

Het is goed om te verhelderen dat bovenstaande los staat van het feit of wij in Amsterdam onze verdien capaciteit al dan niet volledig benutten. Het betreft puur een rekenexercitie van het rijk, die ervan uitgaat dat de WOZ-waarden zich voor alle gemeenten zullen ontwikkelen volgens het landelijk gemiddelde, waar de Amsterdamse WOZ-waarden in de praktijk van afwijken.